

E. M. TARKKASEN RAHASTO

Tieteen ja taiteen hyväksi

Rahasto perustuu maanviljelysneuvos E. M. Tarkkasen (3.3.1886–1.2.1967) muiston kunnioittamiseksi lahjoitettuihin varoihin, ja se tukee yleisesti tiedettä ja taidetta Etelä-Pohjanmaalla.

Emil Mikael (Mikko) Tarkkanen syntyi Laihian Jokikylässä 3.3.1886 maanviljelijä Hermannin Tarkkasen ja Liisa Kestikevarin kolmilapsiseen perheeseen. Isänsä kuoltua Mikko Tarkkanen joutui jo 14-vuotiaana ottamaan isännän tehtävät hoitaakseen. Hän oli käynyt kansakoulun ja maatalousalan kursseja hän suoritti mm. Mustialan maanviljelysopistossa. Lisäksi hän teki opintomatkoja ulkomaille. Mikko Tarkkanen kuului nuorisoseuraan, jossa hän näytteli, soitti viulua ja piti puheita. Tästä oli hyötyä tulevaa uraa ajatellen. Tärkein oppi-isä hänelle oli Laihialla asunut Santeri Alkio.

Mikko Tarkkanen oli omaksunut 1910-luvulla itsenäisyyssaatteen ja lähti muiden Laihian miesten tavoin riisumaan venäläisiä aseista Hulmin kasarmille tammikuussa 1918. Lisäksi hän oli vartiotehtävissä Vaasassa. Hän avioitui maalais-talon tyttären Alli Ester Rinnan kanssa 1919, ja perheeseen syntyi neljä lasta: Urpo (1921), Maila (1925), Seppo (1931) ja Maija (1933).

Mikko Tarkkanen päätyi Santeri Alkion kehotuksesta eduskuntavaaleihin ehdokkaaksi ja tuli kansanedustajaksi 1922. Hän oli Maalaisliiton eduskuntaryhmän puheenjohtaja ja sotavuosina 1940–1944 ensimmäinen varapuhemies. Hän kuului mm. perustuslaki- ja valtiovarainvaliokuntaan.

Tarkkanen oli kansanedustajana vuoteen 1945, jolloin hän joutui väistymään – sotasyllisyysoikeudenkäynnin hän kuitenkin vältti. Hän nousi eduskuntaan vielä vuosiksi 1951–1954, jolloin hän toimi suuren valiokunnan puheenjohtajana. Hän oli valtion tilintarkastajana ja tilintarkastajien johdossa yhteensä 26 vuotta.

E.M. Tarkkanen osallistui SKR:n suurkeräykseen 1964. Kuva: SKR.

Mikko Tarkkasella oli kymmenittäin luottamustoimia varsinkin maatalousalan järjestöissä. Hän kuului Laihian kunnanvaltuustoon 24 vuotta. Hänelle läheinen osuustoiminta vei hänet tuottajajärjestöjen luottamustehtäviin. Tarkkanen aloitti Laihian Osuusmeijerin hallituksessa 1916 ja jatkoi Etelä-Pohjanmaan meijeriliiton ja Valion hallintoneuvoston puheenjohtajaksi saakka;

Pellervo-seurassa hän kuului niin valtuuskuntaan, johtokuntaan kuin neuvottelukuntaankin, MTK:ssa samoin valtuuskuntaan, liittoneuvostoon ja johtokuntaan. Hän luovutti osan tilastaan Ylistaron koeaseman käyttöön ja toimi sen johtokunnan puheenjohtajana.

Suomen Kulttuurirahaston Kannatusyhdistyksen johtokuntaan E. M. Tarkkanen kuului alusta (1937) saakka ja hallintoneuvostoon 1939–1964. Hän oli myös 1959 perustetun Pohjanmaan maakuntarahaston ensimmäisessä hoitokunnassa ja rahaston jakauduttua 1963 hän jatkoi Etelä-Pohjanmaan rahaston hoitokunnassa kuolemaansa saakka.

Osuuskunta Sigillum/Heli Teittinen

Etelä-Pohjanmaan rahasto on perustettu 1959, jolloin se kuului Keski-Pohjanmaan rahaston kanssa yhteiseen Pohjanmaan rahastoon. Vuonna 1963 Etelä-Pohjanmaan rahastosta tuli oma rahastonsa. Rahasto vaalii historiallisen Etelä-Pohjanmaan maakunnan henkistä ja taloudellista kulttuuria jakamalla apurahoja ja palkintoja sekä edistämällä muillakin tavoin maakunnan kulttuurielämää.